

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר גיל הרך
תוכנית הצהרונים הלאומית

בוחרים נכון וחוסכים בחכמה

תוכנית העשרה חינוכית
ניצנים בגני ילדים

בס"ד

תוכן העניינים

4

שבוע ראשון

רוצה או צריך?

הכרות עם עולם הבחירה, הבחנה בסיסית בין צורך הכרחי לרצון, ופיתוח שליטה עצמית ראשונית.

27

שבוע שני

מה אני עושה עם מה שיש לי?

כסף ובחירה, הכרה בכך שכמות הכסף מוגבלת ותרגול בחירה חכמה במסגרת תקציב.

42

שבוע שלישי

שומרים וחוסכים

השקפה נכונה, חיבור לערכי "בל תשחית", שמירה על חפצים ותכנון מטרות חשובות

63

שבוע רביעי

היריד הגדול

יישום המיומנויות שנלמדו לאורך החודש בתוך חוויית היריד הגדול.

בס"ד

מבוא

בחודש זה נצא למסע חווייתי של גילוי עולם הבחירה והאחריות הפיננסית, דרך סיפורים, משחק, יצירה ותנועה. נלמד להבחין בין צורך הכרחי לרצון רגעי, נבין את ערך הממון שנתן לנו ה', ונפתח מיומנויות של דחיית סיפוקים ותכנון קדימה.

במהלך החודש נתרגל ונפתח את התחומים הבאים:

ידע

- הכרות עם מושגי היסוד: "רוצה" מול "צריך"
- זיהוי מוחשי של מטבעות ושטרות וערכם המספרי
- הבנת מושגים כגון: עודף, מחיר, חיסכון ונתינה

מיומנויות קוגניטיביות

- פיתוח יכולת מיון וסיווג חפצים לפי נחיצות
- תרגול אוריינות חשבונית של חיבור וחסור פשוט במסגרת תקציב
- פיתוח יכולת תכנון ותיעדוף לקראת השגת יעד עתידי

מיומנויות תוך - אישיות חברתיות

- חיזוק השליטה העצמית והאיפוק אל מול פיתויים
- פיתוח יכולת קבלת החלטות אישיות וקבוצתית
- חיזוק יכולות שיתוף חברתיות

ערכים

- מצוות "בל תשחית" - אחריות על המשאבים שניתנו לנו
- השמח בחלקו - הערכה לשמחה פנימית שאינה תלויה בחומר
- צדקה - חיבור לנתינה ולחסד כחלק מניהול הממון

שבוע ראשון

רוצה או צריך? – הכרות עם עולם הבחירה

הבחנה בסיסית בין צורך הכרחי לרצון, ופיתוח שליטה עצמית ראשונית

דמויות מלוות:

חֶסְכוּנִי : ילד מתוק שרוצה הכול עכשיו ומתקשה להתאפק.
בוֹחֵרוֹנִי : החבר החכם שעוזר לעצור, לחשוב ולבחור נכון בין "רוצה" ל"צריך".

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
רכבת הבחירה	דקלום רביעי ייחודי	המטבע העוברת	מתחילים במעגל הבחירה	בוֹחֵרוֹנִי אומר	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
מגדל הסבלנות	משחקים של פעם	יום קופת החיסכון	מה אני צריך- המחזה	פותחים עם חֶסְכוּנִי	פעילות חינוכית העשרתית
מעגל הצלחות קטן	דקלום לסיום	כדור האיפוק	רוצה או צריך	מבחן הטיימר	סיום יום

השבוע נצא עם בוחרוני וחסכוני למסע מרתק בעולם הבחירות החכמות.

נלמד איך רצון רגעי יכול להפוך להחלטה שקולה ומדויקת. נכיר את ההבדל בין "רוצה" ל "צריך" דרך משחקים, המחזות והתנסות יומיומית.

נחקור יחד מצבים מחיי הילדים ונגלה איך מקבלים החלטות נכונות גם כשקשה.

דרך תנועה, משחק ואתגרי חשיבה נפתח שליטה עצמית, סבלנות ויכולת דחיית סיפוקים.

נחזק אצל הילדים שיקול דעת, ביטחון בבחירה ויכולת להסביר את ההחלטות שלהם.

בסוף השבוע בע"ה, כל ילד יוכל להרגיש שהוא יודע לעצור, לחשוב ולבחור נכון עבור עצמו.

פעילויות פתיחה והתכנסות:

לפניכם פעילויות אותן מומלץ לשבץ בפתיחת היום בעת ההתכנסות הראשונית, לפני ארוחת הצהרים,

מטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לפעילות הצהריים, לבדוק את שמות הנוכחים, להציג את סדר היום, ולהעניק יחס אישי לכל תלמיד.

בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. פעילויות חוזרות מהוות גורם לביטחון אצל התלמיד.

מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את התלמידים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות.

פעילות פתיחה לימי ראשון

בוֹחֶרוֹנֵי אוֹמֵר

מטרות

- פיתוח קשב ריכוז וויסות עצמי
- תרגול תגובה מהירה המבוססת על מושגי החיסכון

מהלך הפעילות

נתחיל עם הסבר קצר על ההבדל בין רוצה לצריך
צריך זה משהו שחייבים כדי לחיות ולהסתדר, כמו אוכל, מים ובגדים.
רוצה זה משהו שנחמד לנו אבל לא חייבים אותו עכשיו, כמו משחק או ממתק.
לפעמים צריך לבחור קודם מה שצריך, ורק אחר כך מה שרוצים.
ניתן לילדים העומדים במרחב משימות תנועה המבוססות על המודל השבועי
באמצעות הדמות "בוֹחֶרוֹנֵי".
אם בוֹחֶרוֹנֵי אומר "**צריך**" הילדים מבצעים תנועה של יציבות (כמו קפיצה במקום).
אם בוֹחֶרוֹנֵי אומר "**רוצה**" הילדים מבצעים תנועה קלילה (כמו ריקוד או סיבוב).

פעילות פתיחה לימי שני מתחילים במעגל הבחירה

מטרות

- חיזוק תחושת שייכות וביטוי עצמי במעגל
- תרגול הקשבה והבחנה ראשונית בין המושגים "רוצה" ו"צריך"

מהלך הפעילות

הילדים יושבים במעגל על הכיסאות, כאשר בכל תור ילד אחד עובר לשבת על הכיסא הריק. כאשר הילד יושב עליו הוא אומר את שמו ולאר מכן דבר אחד שהוא מאוד רוצה לקנות, ודבר אחד שהוא באמת צריך לקנות. לאחר מכן הילד שקם משאיר אחריו כיסא ריק והתור עובר לילד הבא עד שכל הילדים משתתפים.

פעילות פתיחה לימי שלישי

המטבע העוברת

מטרות

- תרגול סבלנות ודחיית סיפוקים
- פיתוח קואורדינציה ועבודה קבוצתית

מהלך הפעילות

הילדים יושבים במעגל קרובים אחד לשני. המנחה מציגה את מטבע הקסם של חֶסְכוּנִי ומסבירה שצריך להעביר אותו לאורך כל המעגל מבלי להשמיע קול ומבלי שהמטבע ייפול. האתגר הוא להעביר את המטבע רק בעזרת גב היד תוך ריכוז וסבלנות. אם המטבע נופל או נשמע רעש המעגל עוצר ומתחילים שוב מההתחלה.

פעילות פתיחה לימי רביעי

רביעי ייחודי

מטרות

- יצירת ריטואל קבוע המבשר על הפעילות
- הגברת הסקרנות והציפייה להפתעה היומית

מהלך הפעילות

הילדים עומדים יחדיו ומבצעים את הדקלום בקול רם ובשילוב תנועות ידיים:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

לאחר הדקלום נציג את נושא היום (דרמה, אנגלית או משחקי מילים)
ונתחיל את הפעילות.

פעילות פתיחה לימי חמישי

רכבת הבחירה

מטרות הפעילות

- תרגול ויסות עצמי ודחיית סיפוקים דרך תנועה קבוצתית
- חיזוק ההבחנה המהירה בין המושגים **רוצה** ו**צריך**
- המחשה מוחשית של הערך והרווח הגדול שמגיע בעקבות המתנה בסבלנות

מהלך הפעילות

הילדים עומדים בטור ארוך ומניחים ידיים על כתפי החבר שלפניהם ליצירת רכבת. נעמוד בראש הטור ונכריז בכל פעם על חפץ או על סיטואציה מחיי היום יום. אם נאמר חפץ שהוא **צורך** הכרחי (כמו בקבוק מים, לחם או נעליים) הרכבת מתקדמת צעד אחד קטן קדימה. אם נאמר חפץ שהוא **רצון** בלבד (כמו סוכרייה, משחק או מכונית) הרכבת חייבת לעצור מיד **בתחנת המחשבה**, תוך שמירה על איפוק ושקט מוחלט למספר שניות. אם הרכבת הצליחה לעצור בסבלנות ב"תחנת המחשבה" בפעם הבאה שייאמר צורך הרכבת לא רק תצעד אלא תדהר קדימה 3 צעדים גדולים ומהירים. נסיים את הפעילות כשהרכבת מגיעה אל היעד הנבחר ונשבח את הילדים על כך שמי שמחכה ומפעיל שיקול דעת מגיע רחוק יותר ומהר יותר למטרה הגדולה שלו.

פעילות חינוכית העשרתית

הפעילויות הבאות מומלצות לזמן שלאחר ארוחת הצהריים

לפניכם פעילויות חינוכיות - העשרתיות בנושא **בוחרים נכון וחוסכים בחכמה**. שימו לב, יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות בהתאם לצרכי קבוצת הילדים. מומלץ להרחיב ולהוסיף גם מתוך תחומי הידע והעניין האישיים של מובילי הצהרון.

רבות נאמר על חשיבות הלמידה הפעילה ועל שילוב פעילויות חווייתיות בלמידה הפרונטלית. שילוב משחקים בלמידה גורם לתלמידים להתמודד עם אתגרים ומצבים שלא תמיד באים לידי ביטוי בלמידה פרונטלית כגון חקירה, פתרון בעיות, מעורבות שווה של כל המשתתפים, פיתוח סקרנות, דמיון ויצירתיות, עבודה בצוות ועוד. חשוב לזכור כי שילוב אלמנטים של משחק בלמידה אינו המטרה אלא אמצעי להשגת המטרה הלימודית.

שבוע ראשון פעילות ליום א' פותחים עם חֶסְכוּנִי

מטרות

- הבחנה בין צורך לרצון
- יכולת נימוק בחירה
- פיתוח שיח סביב מצבים יומיומיים

פתיחה

חֶסְכוּנִי מגיע עם תיק עמוס: בקבוק מים, כרית, משחק וממתק. הוא מצהיר: "אני חייב הכל עכשיו!".

בוֹחֶרוֹנִי נכנס ומציע לילדים לעזור לו להבין מה הוא באמת חייב.

שיח קצר: מה קורה אם אין לנו מים? ומה קורה אם אין לנו משחק? מהו "צורך" (חובה) ומהו "רצון" (אפשרות)?

פעילות חווייתית מרכזית - "חישוקי ההחלטה"

נחלק לילדים את החפצים המוחשיים, נכין שני חישוקים - אחד עם המילה "רוצה" ואחד עם המילה "חייב":

נחלק לילדים את החפצים המוחשיים ונפעיל יחד שיקול דעת ונשלב בתנועה:

נכריז שם של חפץ והילדים יחשבו בלב האם הוא צורך או רצון

אם נאמר שם של חפץ שהוא צורך כמו מים או נעליים - הילדים קופצים 3 פעמים

אם נאמר שם של חפץ שהוא רצון כמו סוכרייה או בובה - הילדים מסתובבים במקום כמו סביבון

לאחר התנועה הילד ניגש ומניח את החפץ בחישוק הנכון על הרצפה - ב"חישוק הצורך" או ב"חישוק הרצון"

שיח מסכם: איך ידענו לאן לשלוח כל חפץ? האם היה חפץ שהתלבטנו לגביו?

סיום:

דקלום חֶסְכוּנִי ובוֹחֶרוֹנִי:

"לפני שקונים, או מבקשים מהורים -

עוצרים ובודקים: האם זה צורך או רצון של רגעים?".

חסכוני

בוחרוני

שבוע ראשון פעילות ליום ב'

מה אני צריך - המחזה

מטרות

- יישום המושגים רוצה וצריך בסיטואציות יומיומיות
- תרגול מיומנויות תקשורת וניהול משא ומתן דרך משחק תפקידים
- חיזוק היכולת לדחות סיפוק רגעי לטובת הבנה הגיונית

מהלך הפעילות

פתיחה: נציג את בוקרוני שמספר לחסכוני על נעל שנקרעה לו (צורך) מול סוכרייה בחנות (רצון). נסביר שלפעמים יש לנו רצון חזק ומשהו מרגיש לנו ממש חשוב ומרגש באותו רגע, אבל לא תמיד זה באמת צורך. אחרי שמקשיבים לרגש עוצרים רגע ובודקים מה באמת נכון ומתאים.

שיח קצר: נשאל את הילדים האם פעם הם רצו משהו רק כי חבר שלהם קיבל כזה, ואיך זה הרגיש להם באותו רגע. נברר למה זה היה כל כך חשוב להם אז, ומה הם הרגישו,

אחרי שנרגעו קצת. נדבר על ההבדל בין מה שמרגיש דחוף ורצוי עכשיו לבין מה שבאמת צריך ביום-יום.

שמספר לילדים ו

פעילות חווייתית מרכזית - אמא, אפשר לקנות?

נחלק את הילדים לזוגות ונבצע המחזה של אמא וילד

הילד יבקש חפצים שונים כמו מים-צעצוע או בגד והאמא תצטרך לנמק האם היא קונה או לא לפי הצורך או הרצון.

"אמא, אני רוצה מכונת שלט" אמא: "כרגע זה לא דחוף, יש לי רק 30 ש" אני מעדיפה לשלם על תיקון מכונת כביסה, לכן לא נקנה"

"אמא, אני צמא, רוצה לשתות" אמא: בבקשה חמוד, לשתות זה צורך"

"אמא, צריך תיק לגן" אמא: ודאי, בע"ה נצא מחר לקנות"

ננחה את הילדים להתנסות בשיח בקבוצות קטנות

בסיום נזמין 4-5 זוגות שיציגו במליאה את הבחירה שלהם

שיח מסכם: נבדוק - איך הרגשנו בתור אמא שהייתה צריכה להגיד "לא" על רצון של הילד שלה?

נשאל מה עזר לנו להחליט והאם היה קל יותר להחליט כשחשבנו על ההבדל בין צורך לרצון?

נחזק את הילדים על היכולת להפעיל שיקול דעת ולבצע בחירות חכמות

הרחבת הפעילות לבוגרים

נקיים דיון בנושא סקרנות פיננסית ונשאל את הילדים למה לדעתם דברים מסוימים עולים יותר מאחרים?

נבקש מהם לחשוב על דרכים שבהן ניתן לתכנן מראש את הקניות שלנו כדי שנוכל לקנות את מה שאנחנו באמת צריכים וגם לחסוך למטרה עתידית מסוימת

שבוע ראשון פעילות ליום ג'

יום קופת החיסכון

מטרות

- פיתוח יכולת ספירה והשוואה בין הסכום שנצבר למחיר היעד
- תרגול מיומנויות של תכנון תקציבי לקראת יריד הפרסים
- חיזוק היכולת לקבל החלטות אישיות המבוססות על תיעדוף
- הגברת המוטיבציה לשמירה וחיסכון בשבוע האחרון

הכנה מוקדמת:

יש להכין קטלוג יפה ליריד על מנת לתת לילדים את חווית הציפיה - ניתן לצייר או להדביק תמונות של הפרסים לפי רמות מחיר של 5-10-20.

מהלך הפעילות

חלק א - הצגת המבצע

נפתח את המפגש בהכרזה חגיגית על מבצע חודשי מיוחד כל ילד מכין קופת חיסכון אישית מיוחדת ומקושטת.

במהלך החודש הילדים יצברו שטרות לפי כללי המבצע (פרוט בהמשך) בכל יום שלישי נערוך פעילות בעקבות המבצע וקופת החיסכון. ובשבוע האחרון של החודש נערוך יריד מיוחד שבו כל ילד יוכל לרכוש פרסים עם השטרות שאסף במהלך החודש.

חלק ב - הצגת המבצע:

נציג לילדים את המבצע המפרט את הדרכים לצבור שטרות לקראת היריד הגדול נסביר כי בכל שבוע נתמקד בנושא אחד, ונחלק שטרות בכל יום לילדים שיבצעו את המעשים המצוינים בפוסטר, וכך יוכלו לצבור שטרות לרכישה ביריד

דוגמאות לנושאים:

שבוע 1- ניקיון וסדר

סידור המשחקים והחזרתם למקום בסיום הפעילות
פינוי הצלחת והשארה של שולחן נקי ומסודר לאחר הארוחה
איסוף לכלוך שנמצא על הרצפה וזריקה שלו לפח

שבוע 2- עזרה לחברים

מתן עזרה לחבר שמתקשה בביצוע משימה או ביצירה
שיתוף חבר במשחק אישי או קבוצתי בצהרון
אמירת מילה טובה או עידוד לחבר שמרגיש עצוב

שבוע 3- ויתור

מתן אפשרות לחבר אחר להיות ראשון בתור
ויתור על חפץ או משחק לטובת חבר אחר
לשוחח בנעימות וללא הרמת קול

שבוע 4- סבלנות

המתנה סבלנית לתחילת פעילות או להגשת האוכל
הקשבה לדברי חבר או מובילה בלי להתפרץ לדבריהם

חלק ג'

הכנת קופת חיסכון - כל ילד מקשט את הקופה שלו לאחר מיכן רושמים את שמו
בצורה בולטת את הקופות שומרים לאורך כל החודש.

חלק ד'

הצגת הקטלוג - נציג לילדים את הקטלוג של היריד.

הרחבת הפעילות לבוגרים

נבקש מהילדים הגדולים להציע משימה נוספת בכל שבוע שמתאימה ליכולות שלהם
ננהל איתם שיח על המושג אחריות אישית ואיך המעשים שלהם משפיעים על האווירה
של כל הקבוצה
נציע להם לחשוב על דרכים שבהן הם יכולים לעזור לילדים הצעירים יותר לבצע את
המשימות של המבצע

ראשי הבחירות של חסכוני

שבוע 2

עזרה

שבוע 1

ניקיון

שבוע 4

סבלנות

שבוע 3

ויתור

שבוע ראשון פעילות ליום ד' משחקים של פעם

מטרות:

- תרגול איפוק ושליטה עצמית: פיתוח היכולת לעצור את הגוף ולהגיב רק לאחר מחשבה
- ייסות תנועה וקואורדינציה: שיפור המיומנות המוטורית דרך משחקים הדורשים תגובה מהירה או עצירה מוחלטת
- חיבור חווייתי לחיסכון: הבנה ששליטה בדחפים במשחק דומה לשליטה בדחף לקנות מוצר **רוצה במקום צריך**

פתיחה קבועה:

נפתח בדקלום הקבוע:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

פתיחה

נציג את בִּוּחָרוֹנֵי שִׁמְבִיא אִתּוֹ מִשְׁחָקִים שְׂדוּרְשִׁים אִיפּוֹק- מִמֶּשׁ כִּמוֹ בְּחִיסְכוֹן. נִסְבִּיר לִילְדִים כִּי הַמִּשְׁחָקִים הָאֵלּוּ מִלְמַדִּים אוֹתָנוּ אֵת הַסּוּד הַכִּי גָדוֹל שֶׁל הַחִיסְכוֹן- לַעֲצוֹר רִגַע לִפְנֵי שְׂפּוּעֵלִים.

שיח קצר - כוחה של עצירה: נשאל את הילדים- איך משחק עוזר לנו ללמוד לחכות בסבלנות? נברר- מה קורה בלב כשממש רוצים לרוץ אבל חוקי המשחק אומרים לעצור? נדגיש כי המטרה היא לעורר סקרנות לגבי הקשר בין מגבלות המשחק ליצירתיות ושליטה עצמית

פעילות חווייתית מרכזית - מרתון שליטה

נקיים סבב משחקים המאמנים את מיומנות העצירה והאיפוק:

כדור עם שילוב ידיים:

נעמוד במרכז המעגל, ונסמן תנועות זריקה. הילדים עומדים במעגל כשידיהם משולבות. נסביר שאם אנחנו זורקים באמת- הילד פותח ידיים ותופס. אם אנחנו רק "כאילו" זורקים- אסור לפתוח את הידיים. מי שפותח את ידיו - נפסל.

1 2 3 דג מלוח:

הילדים ינסו להתקדם לעברנו. כאשר נסתובב ונקרא "דג מלוח!" כולם חייבים לקפוא במקום. מי שזז- חוזר להתחלה. נזכיר כי המשחק דורש שליטה עצמית ודיוק בתנועה

מחיאות כפיים במילת קוד:

נאמר רשימת מילים שונות רק כשאנחנו אומרים מילה שקשורה לחיסכון כמו קופה, צריך או שקל- הילדים מוחאים כף בכל שאר המילים שומרים על ידיים שקטות.
המילים: גלידה קופה, שולחן, צריך, בובה, שקל, פרח, חיסכון, מטאטא, עודף, סוכרייה, מטבע, עץ, שטר, כדור, סבלנות, שמש, בִּוּחָרוֹנֵי, תִּיק, חֶסְכוֹנֵי, כִּיסָא, שְׁמִירָה, נִעְלִיִּים, רִצּוֹן, קוֹפְסָה, אִיפּוֹק, נִיִּיר, תִּכְנוֹן, בִּקְבוּק, מִבְצַע, מִמְתֵּק, שִׁמַּח בְּחִלְקוֹ

ים יבשה:

נסמן קו על הרצפה המפריד בין הים ליבשה ניתן פקודות מהירות לקפיצה מצד לצד. אם נאמר "ים" כשהילדים כבר נמצאים בים- אסור לקפוץ.

שיח מסכם:

נבדוק מה היה קשה יותר- לקפוץ לים, או לעצור כשאמרו ים פעמיים? נשאל איך העצירה במשחק עוזרת לנו כשאנחנו רואים משהו יפה בחנות וממש רוצים אותו עכשיו? נעבד את התהליך ונסביר שכמו שבמשחק אנחנו חושבים לפני שקופצים- כך גם בחיסכון- אנחנו חושבים לפני שפועלים

שבוע ראשון פעילות ליום ה' אימון בדחיית סיפוקים

מטרות:

- התנסות מעשית בבחירה בין רווח קטן עכשיו לרווח גדול אחר כך.
- פיתוח מודעות לתחושת הזמן בזמן המתנה.
- חיזוק השליטה העצמית והריכוז.

פתיחה:

קופסה עם עדשים קטנים. כל ילד בוחר: לקבל עדש אחד עכשיו, או לחכות לסוף הפעילות ולקבל שניים.

שיח קצר: מה הרווחנו מכך שחיכינו? האם היה קשה להסתכל על העדשים ולא לאכול?

פעילות חווייתית מרכזית - "מגדל הסבלנות":

הילדים יושבים במעגל. במרכז המעגל מונחת קופסת קוביות גדולה (או אבני בנייה). המטרה היא לבנות יחד מגדל גבוה, אבל מותר להוסיף קובייה רק אם מצליחים לעבור את "מבחן ההמתנה".

מהלך הפעילות:

המנחה מציג סיטואציה. הקבוצה צריכה לעבור שלושה שלבים בכל פעם:

מחשבה שקטה: המנחה מציג את השאלה. הילדים מניחים יד על הראש ("חושבים") ולא עונים.

זמן המתנה ("השעון נעצר"): המנחה סופר לאחור או מסמן בידו. הילדים שומרים על שקט מוחלט ואיפוק. זהו "זמן החיסכון" של הסבלנות שלהם.

תשובה ובנייה: בסימן מוסכם, הילדים עונים את התשובה יחד ובקול רם. לאחר התשובה, נציג מהקבוצה ניגש ומוסיף קובייה למגדל.

מחשבה שקטה: הילדים חושבים על התשובה בלב (ניתן להניח יד על הראש כתנועת "חושבים").

המתנה: המנחה מסמן עם היד או סופר לאחור. הילדים שומרים על איפוק ושקט מוחלט.

תשובה בקול רם: בסימן של המנחה (כמו מחיאת כף או קריאת "עכשיו!"), כל הקבוצה עונה את התשובה

פירוט הסיטואציות

המתנה בין חלבי לבשרי:

"אכלנו בשר, כמה זמן צריך לחכות עד שנוכל לאכול מעדן חלבי?".

המתנה: ספירה שקטה של המנחה

תשובה בקול: "שש שעות!" - < מוסיפים קובייה ראשונה.

הירידה לגינה:

"אמא מרשה לרדת לגינה ב-4:00, עכשיו השעה 3:45. כמה דקות נשארו לנו?".

המתנה: ספירה שקטה של המנחה

תשובה בקול: "רבע שעה!" - < מוסיפים קובייה שנייה.

הציפייה ליום ההולדת:

"אני רוצה יום הולדת עכשיו, אבל יש לי עוד 10 ימים לחכות. מה עושים?".

המתנה: נשימה עמוקה של סבלנות.

תשובה בקול: מחכים - < מוסיפים קובייה שלישית.

מתי תגיע שבת:

"היום יום רביעי, כמה ימים נשארו עד לשבת המלכה?"

המתנה: ספירה שקטה של המנחה

תשובה בקול: "יומיים!" - מוסיפים קובייה רביעית.

שיח מסכם: בוקרוני משבח את הילדים: "ראיתם? בכל פעם שחичיתם בשקט, המגדל שלנו גדל ונהיה גבוה ויפה יותר! ככה זה בחיסכון: כשמחכים בסבלנות בקופה, בסוף מגיעים ליריד הפרסים הגדול בביטחון ובשמחה".

פעילות סיום - מבחן הטיימר:

לסיום, מדליקים טיימר של דקה אחת. הילדים מתאמנים לשבת בשקט מוחלט דקה שלמה כדי לפתח אומדן זמן וסבלנות פנימית

שיח מסכם: סיכום שבועי - מה למדנו על ההבדל בין "רוצה" ל"צריך"?

סיום: דקלום הסיום וחלוקת העדשים / המדבקות (למי שחיכה).

פעילויות לסיום היום

פעילות הסיום מסמלת סגירת מעגל יומי, ומסכמת את שלבי הפעילות וסיום ביצוע כל מרכיבי היום בצהרון. היא מסמלת את הפרידה עד ליום שלמחרת. בפעילויות הסגירה ניתן ביטוי לילדים, לספר על מה שהיה, ולאפשר עיבוד, ולרגש לקראת יום המחרת. לפניכם הצעות לפעילויות סיום וסיכום המבטאות דברים אלה.

יום א' -

מבחן הטיימר של חֶסְכוּנִי

נפעיל טיימר למשך דקה אחת בדיוק. הילדים מתאמנים בישיבה בשקט מוחלט במשך דקה שלמה כדי לפתח סבלנות ואומדן זמן. בסיום הדקה נשוחח בקצרה על כך שהסבלנות היא הכלי הכי חזק שלנו

יום ב' -

רוצה או צריך

נבחר ילד שיבוא לפני כולם ויציג פעולה הקשורה לחיסכון כמו- נתינת צדקה, ספירת מטבעות, קנייה, שמירה בקופה, בחירה בין פריטים בחנות, או ויתור על קנייה. הילדים ינחשו במה מדובר, ונדון האם הפעולה היא של צורך או של רצון.

יום ג' -

כדור האיפוק נרגע

הילדים עוצמים עיניהם. נדריך אותם לדמיין את קופת החיסכון שלהם מתמלאת כתוצאה ממעשים טובים.
לאחר מכן נדריך אותם לנשום עמוק ולהרגיש שמחה על העשייה וההתגברות. פוקחים עיניהם לאט עם חיוך על הפנים.

יום ד' - רביעי ייחודי

מהלך הפעילות

הילדים עומדים יחד ומבצעים את הדקלום בקול רם ובשילוב תנועות ידיים:

רביעי הגיע -

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם -

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם -

כמו קסם מתוק!

יום ה' - מעגל הצלחות קטן

יושבים במעגל. כל ילד מקבל מטבע ואומר משפט קצר:

"היום הצלחתי לבחור..." (למשל: לחכות, לשמור, לחשוב).

גם אם הילדים ישיבו אותה התשובה, דיינו. אפשר לנסות, אך אין צורך לדחוק לומר תשובה שונה.

לאחר מכן מניחים את המטבע במרכז. בסוף נוצר "אוצר משותף" של בחירות טובות. הפעילות מסיימת את היום בתחושת הצלחה ושייכות.

שבוע שני

מה אני עושה עם מה שיש לי? – כסף ובחירה

מטרה שבועית:

הכרה בכך שכמות הכסף מוגבלת ותרגול בחירה חכמה במסגרת תקציב

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
<u>רכבת</u> <u>הבחירה</u>	<u>דקלום</u> <u>רביעי ייחודי</u>	<u>המטבע</u> <u>העוברת</u>	<u>מתחילים</u> <u>במעגל</u> <u>הבחירה</u>	<u>בוחרוני</u> <u>אומר</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
<u>מסלול</u> <u>החיסכון</u>	<u>סיפור</u> <u>ודרמה-</u> <u>מטבע</u> <u>נתנה לי</u>	<u>הר</u> <u>היעדים</u>	<u>חנות</u> <u>היצירה</u>	<u>ערך</u> <u>המטבע</u>	פעילות חינוכית העשרתית
<u>מעגל</u> <u>הצלחות</u> <u>קטן</u>	<u>דקלום</u> <u>לסיום</u>	<u>כדור</u> <u>האיפוק</u>	<u>רוצה או</u> <u>צריך</u>	<u>מבחן</u> <u>הטיימר</u>	סיום יום

השבוע נצא עם בוחרוני וחסכוני למסע מרתק בעולם הכסף והבחירות הכלכליות. נלמד איך מטבע קטן יכול להפוך לכלי של תכנון, קנייה חכמה והשגת מטרות. נכיר את ערך הכסף דרך משחקים, חנויות מדומות והתנסויות חווייתיות. נחקור יחד מצבים של קנייה, חיסכון והתלבטות ונגלה איך מחליטים נכון. דרך תנועה, יצירה והתנסות מעשית נפתח הבנה חשבונית, אחריות והתנהלות נכונה. נחזק אצל הילדים תכנון קדימה, סבלנות ויכולת לבחור בין רווח מיידי לרווח גדול יותר. בסוף השבוע ע"ה, בכל ילד יוכל להרגיש שהוא יודע להשתמש בכסף בחכמה ולצעוד בביטחון לעבר המטרות שלו.

שבוע שני פעילות ליום א'

ערך המטבע

מטרות:

- **זיהוי מוחשי:** זיהוי סוגי מטבעות שונים לפי צבע, גודל והמספר המוטבע עליהם.
- **אוריינות פיננסית:** תרגול ספירה וחישוב פשוט עד לסכום של 20 ש"ח.
- **למידה גופנית:** חיבור בין ערכו המספרי של המטבע לתנועה מוטורית מוגדרת.

פתיחה

"הבלבול של חסכוני": חסכוני מגיע לגן כשהוא מחזיק שקית מלאה במטבעות. הוא נראה מבולבל מאוד ואומר: "ילדים, תראו כמה כסף יש לי! אני רוצה לקנות את

כל המשחקים בחנות, אבל אני לא יודע אם יש לי מספיק... יש פה מטבעות גדולים, קטנים, זהובים וכסופים. מישהו יכול לעזור לי להבין כמה זה שווה?".

שיח קצר – סימנים של כסף:

נסתכל יחד על המטבעות בשקית של חוסכוני.

שאלות למחשבה: למה לדעתכם המטבעות לא נראים כולם אותו דבר? מה ההבדל בין המטבע הזה (מראים 10 ש"ח) למטבע הזה (מראים 1 ש"ח)?
נסביר שהמספר שכתוב על המטבע הוא ה"כוח" שלו – הוא מגלה לנו כמה דברים נוכל לקנות איתו בחנות.

פעילות חווייתית מרכזית – "קפיצות הכסף":

הפעילות משלבת מיון מוחשי עם פעילות גופנית:

מיון וספירה: כל ילד מקבל ערכה אישית ובה 10 מטבעות שונים, המסתכמים יחד לערך של 20 ש"ח. הילדים ממיינים את המטבעות שלהם לפי קבוצות: "הזהובים", "הכסופים", "הגדולים" ו"הקטנים".

קוד התנועה: המנחה וחֲסֻכוֹנֵי קובעים יחד עם הילדים "שפת קפיצות" לכל מטבע:

5 ש"ח: קופצים בשתי רגליים סגורות (כמו צפרדע).

10 ש"ח: קופצים על רגל אחת.

שקלים בודדים: צעדים קטנים.

הנחת דגמים: ילד אחד נבחר להניח על הרצפה דגם של מטבעות (למשל: מטבע של 5, אחריו 10 ואז שוב 5). כל שאר הילדים צריכים לעבור במסלול ולקפוץ בדיוק לפי ה"קוד" של המטבעות שהונחו.

ילדים בגילאי 3 נבצע את הפעילות רק עם מטבעות של 1 ש, ושל 5 ש.

שיח מסכם – מה גילינו?

איזה מטבע היה הכי קל לזהות? האם הצבע עזר לכם או הגודל?

האם היה קשה לזכור לקפוץ על רגל אחת כשראיתם את המטבע של ה-10?

חֲסֻכוֹנֵי מודה לילדים: "עכשיו אני כבר לא מבולבל! אני יודע לספור את הכסף שלי לקראת מחר".

סיום - שומרים על האוצר: כל ילד אוסף בזהירות את 10 המטבעות שלו לתוך תיק אישי או מגירה. המנחה מסביר: "היום למדנו להכיר את הכסף, ומחר נשתמש בו כדי לפתוח חנות אמיתית בגן!".

טיפ: כהכנה קוגניטיבית, ניתן לשלב בתרגיל הפתיחה מושגים של "יותר" ו"פחות" בעזרת המטבעות.

לקטנטנים: אפשר להוסיף כאן פסקה קצרה שמדייקת התאמה לקטנטנים כך: לילדים הצעירים או למי שעדיין מתקשה בזיהוי מספרים, נתמקד בעיקר בזיהוי חזותי של המטבעות לפי צבע, גודל ואיור בלבד. במקום ספירה, נבקש מהם למיין ולהתאים מטבעות זהים (אותו צבע/אותו גודל), ונשתמש רק במטבעות של 1 ו-5 כדי לפשט את הבחירה. את המשמעות המספרית נדגיש דרך חוויה ותנועה בלבד, בלי דרישה לחשבון מדויק.

שבוע שני פעילות ליום ב'

מה אני יכול לקנות? – חנות היצירה

מטרות:

- התנסות מעשית: תרגול קנייה אמיתית ומכירה במסגרת תקציב מוגבל (20 ש"ח).
- תכנון ותיעודף: פיתוח יכולת לחשוב מראש על צרכי היצירה אל מול הכסף הקיים.
- הבנת ערך: זיהוי הקשר בין מחיר החומרים לבין התוצאה הסופית של היצירה.
- אוריינות חשבונית: תרגול חיסור וחישוב עודף בצורה פשוטה.

הכנה מוקדמת:

יש להכין שלטי מחירים לכל סוג של חומר יצירה לצורך הקמת החנות.

פתיחה – בוקרוני מקים את חנות היצירה:

בוקרוני מקים בצהרון חנות חומרי יצירה צבעונית ומזמין את הילדים: "שלום לכל הקונים! היום הבאתי לכם חומרים נפלאים, אבל שימו לב- לכל דבר יש מחיר ברור שכתוב על השלט". **חוסכוני** מגיע עם שקית המטבעות שלו מאתמול (20 ש"ח) ומבולבל: "אני רוצה את כל המדבקות, וגם את הדפים הצבעוניים היקרים... אבל בוקרוני אמר שיש לי רק 20 שקלים!".

שיח קצר – האם אפשר לקנות את הכל?:

נסתכל על שלטי המחירים בחנות: דף לבן – 2 ש"ח, דף צבעוני – 4 ש"ח, שורת מדבקות – 1 ש"ח, דבק – 1 ש"ח.

לגילאי 3 ו-4 החנות תהיה "הכל בשקל" התאמה חד חד ערכית.

שאלות למחשבה: "אם יש לי רק 20 ש"ח, האם אני יכול לקנות את כל החנות?". "מה יקרה אם אקנה רק דפים צבעוניים יקרים? האם יישאר לי כסף למספריים או לדבק כדי לסיים את היצירה?".

המסר המרכזי: יש לנו כמות מוגבלת של כסף, ולכן אנחנו צריכים לבחור בחכמה מה הכי חשוב לנו.

פעילות חווייתית מרכזית - "קונים ויוצרים":

הפעילות מדמה חוויית קנייה מלאה ומתחלקת לשלושה שלבים:
שלב התכנון ("המחשבה"): לפני שהילדים ניגשים לחנות, כל ילד מסתכל על המטבעות שלו ומתכנן בלב או בלחישה לחבר: "אני רוצה להכין מטוס, אז אני חייב קודם לקנות דף ודבק".

שלב הקנייה ("החנות"): הילדים ניגשים בתורנות לחנות שבִּפְחָרוֹנֵי מנהל (ניתן למנות ילדים לתפקיד המוכרים) עליהם לחשב: "יש לי 20 ש"ח - אם אקנה את הדף הזה ב-4 ש"ח, כמה מטבעות יישארו לי בתיק?". המוכרים מתרגלים נתינת עודף פשוטה בפינת העודף.

שלב היצירה: לאחר שסיימו את הקניות, הילדים חוזרים לשולחנות ומכינים יצירה חופשית ויפה **רק מהחומרים שהצליחו לרכוש בתקציב שלהם.**

שיח מסכם - איך הרגשנו כשהכסף נגמר?:

"האם מישהו נשאר עם עודף בתיק? מה אפשר לעשות עם השקלים שנשארו?"
"איך הרגשתם כשראיתם בחנות משהו יפה אבל הבנתם שהכסף נגמר ולא תוכלו לקנות אותו היום?"

"למה בחרת דווקא בחומרים האלו ליצירה שלך?" - נדגיש שכל בחירה היא אישית ולא חייבים לקנות אותו דבר כמו כולם.

סיום - מציגים ושומרים: הילדים מציגים את היצירות שהכינו. את המטבעות שנותרו (העודף) הילדים מחזירים לקופות החיסכון האישיות שלהם, כדי שיצטברו לקראת היריד הגדול בסוף החודש.

שבוע שני פעילות ליום ג'

יום קופת החיסכון השבועית - מטפסים על הר היעדים

מטרות:

- **חיזוק המוטיבציה:** הגברת הרצון לחסוך לאורך זמן להשגת יעד משמעותי.
- **השוואה ערכית:** פיתוח היכולת להשוות בין הנאה קטנה ומידית לבין הנאה גדולה ודחיה.
- **נימוק ובחירה:** תרגול היכולת להסביר ולנמק מדוע כדאי לבחור בחיסכון על פני בזבוז רגעי.

פתיחה – ההתלבטות של חסכוני:

חסכוני מגיע לקבוצה כשהוא מחזיק מטבע שקיבל. הוא מראה לילדים ממתק קטן ומגרה: "ילדים, תראו מה ראיתי בחנות! אני ממש רוצה לקנות את הממתק הזה עכשיו, אבל אני זוכר שיש לי קופה בבית ואני חוסך לפרס הגדול ביריד שלנו בסוף החודש". בחרוני מצטרף ושואל: "חסכוני, האם אתה בטוח שאתה רוצה לבזבז את הכסף על משהו קטן עכשיו?".

שיח קצר – "אם אני מחכה, מה אקבל בסוף?":

נשאל את הילדים: "אם חסכוני יקנה בכל פעם משהו קטן, האם הוא יצליח להגיע ליעד שלו?".

הילדים מייעצים לחסכוני ומסבירים לו מה הוא עשוי להרוויח אם יבחר להתאפק ולשמור את הכסף בקופה.

המטרה היא להבין שלא חייבים להשתמש מיד בכל מה שיש לנו.

פעילות חווייתית מרכזית – "ספירת מלאי" ותכנון היריד:

ספירת הקופות: כל ילד פותח את קופתו (בצורה מבוקרת) וסופר כמה מטבעות או שטרות הוא כבר הצליח לאסוף.

תכנון היעד: מציגים לילדים את "קטלוג היריד" עם מחירי הפרסים הצפויים: פרס קטן (5), פרס בינוני (10), ופרס גדול (20).

צורת ההצגה:

"הר היעדים" (סולם יצירתי): נבנה על קיר הגן או על הרצפה בעזרת סרט סימון (מסקנטייפ) או בריסטולים גדולים את "הר היעדים של בוקרוני". להר יהיו שלוש תחנות גובה:

הבסיס (מחיר 5): "תחנת הפרס הקטן" – מקום שקל להגיע אליו מהר.
אמצע ההר (מחיר 10): "תחנת הפרס הבינוני" – דורש קצת יותר מאמץ וסבלנות.
פסגת ההר (מחיר 20): "פסגת החלומות" – כאן נמצא הפרס הגדול

התנסות אישית – "המטפסים הקטנים":

כל ילד מקבל אטב כביסה או מדבקה עם שמו ("המטפס האישי"). לאחר ספירת המטבעות בקופות, כל ילד ניגש ל"הר" ומניח את המטפס שלו בגובה המתאים לסכום שיש לו כרגע. הילדים מסתכלים על ההר ושואלים את עצמם: "איפה המטפס שלי נמצא עכשיו? האם אני רוצה להישאר בבסיס ההר או להמשיך לטפס לפסגה?". דיון קבוצתי- פאנל יועצי חיסכון: מזמינים ילד אחד (או את חסכוני) להציג את מצב הקופה שלו בפני כולם: "כדאי לך להמשיך לחסוך עוד שבועיים כדי שתוכל לקנות גם את הפרס הקטן וגם את הבינוני", או "אם תוותר על הפיתוי היום, תוכל להגיע לפרס הגדול בשבוע הבא".

שיח מסכם

נשאל את הילדים: "איך הרגשתם כשראיתם את הפיתוי הקטן והחלטתם לשמור את הכסף בקופה?".
המסר: נדגיש שלא כולם חייבים לחסוך לאותו דבר – לכל אחד יש תיעדוף ורצון אישי, וכל בחירה היא נכונה

לצעירים:

לילדים הצעירים או למי שעדיין מתקשה בספירה, נתמקד בהמחשה חזותית בלבד של שלושת שלבי ההר. כל ילד יניח את המדבקה שלו לפי תחושת "הרבה או מעט" ולא לפי מספר מדויק, ונשאל שאלות פשוטות כמו האם אני קרוב לבסיס או קרוב לפסגה. במקום ספירת מטבעות מדויקת, נעבוד עם השוואה פשוטה בין קופה "קטנה" לקופה "גדולה" בעזרת הצגה מוחשית של מעט חפצים בכל קבוצה.

"הר היעדים של בוחרוני"

שבוע שני פעילות ליום ד'

דרמה – "מטבע נתנה לי אמא"

מטרות:

- חיבור בין חיסכון לנתינה: הבנת הערך של צדקה כבחירה ערכית ומשמעותית
- פיתוח ביטוי רגשי ודרמטי: עידוד הילדים להביע רגשות והתלבטויות דרך משחק תפקידים סביב דילמות בחירה.
- הבנת "הקולות הפנימיים": זיהוי המחשבות והרצונות השונים המשפיעים על קבלת ההחלטות שלנו.

פתיחה:

דקלום "רביעי הגיע" וסיפור המטבע:
נפתח בדקלום הקבוע של ימי רביעי:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

לאחר מכן, נספר את הסיפור על הילדה שקיבלה מטבע מאמה. נתאר בצורה דרמטית כיצד הילדה אווזת במטבע ומתחילה לדמיין את כל הדברים שהיא יכולה לעשות איתו, תוך הדגשת תחושת התלבטות שלה.

מילות השיר: מתוך "לילדי אשירה"
ניתן להאזין לשיר ב"קול הלשון" 036171111, *, #, 31394713 #

מטבע נתנה לי אמא, של עשר אגורות.

וכך אמרה לי, חשבי נא -

מה כדאי לך בה לעשות:

אם אקנה לי בובה, היא תשבר,

אם אקנה סוכריה, היא תגמר.

אז כדאי לי לקנות,

אקנה בה כמה מצוות.

אחת. שתיים. שלוש. ארבע.

הכנסתי אותה לקופה.

בשביל עני, בשביל מסכן

צדקה אותה אתן.

שיח קצר - רעיונות וקולות:

נשאל את הילדים: אילו רעיונות עולים לילדה בראש כשהיא מסתכלת על המטבע?
אילו "קולות" היא שומעת בתוכה? האם אלו קולות שמפתים אותה לקנות משהו
עכשיו, או קולות שמציעים לה לעשות משהו אחר?
המטרה היא להמחיש שהדמויות מתוך המחשבות שלה כאילו קמות לתחייה ומנסות
לשכנע אותה.

פעילות חווייתית מרכזית – "משפט הקולות":

בשלב זה נהפוך את ההתלבטות להצגה פעילה שבה הילדים משתתפים: **העמדת הדמויות:** ילד אחד נבחר לעמוד במרכז בתפקיד הילדה (או הילד) שקיבל את המטבע.

ייצוג הקולות: משני צדדיו של הילד נעמיד קבוצות של ילדים המייצגים את ה"קולות" השונים.

הדיאלוג הדרמטי: הילדים המגלמים את הקולות יקראו לעברו משפטים משכנעים: קול אחד יקרא "תקני בובה יפה!", קול שני יקרא "תקני סוכריה מתוקה!" וקול שלישי יציע "שימי את המטבע בצדקה!".

ההחלטה: הילד במרכז צריך להקשיב לכל הקולות, להראות בפניו ובתנועות גופו את ההתלבטות, ובסוף לבחור בבחירה של הצדקה. ניתן לחזור על הפעילות מספר פעמים עם ילדים שונים בתפקידים השונים.

שיח מסכם – הבחירה שבלב:

נשאל את הילד ששיחק במרכז: איך זה הרגיש לשמוע את כל הקולות בבת אחת? האם היה קשה לבחור?

למה לדעתכם בסוף הילדה בחרה דווקא בצדקה?

איך היא הרגישה בלב אחרי שהיא הכניסה את המטבע לקופה של מצווה? נחבר זאת ל**חֶסֶד כּוֹנֵן**, שגם הוא לומד שלפעמים הבחירה הכי משמחת היא לאו דווקא לקנות משהו לעצמנו, אלא לתת לאחרים.

סיום – שיר ומעשה: נסיים בשירת השיר "מטבע נתנה לי אמא" יחד עם כל הילדים. במהלך השירה, ילד אחד יעבור במעגל עם קופת צדקה דמיונית (או אמיתית), וכל ילד ידמה בתנועה כאילו הוא מכניס את המטבע שלו לתוך הקופה, תוך הבעת שמחה על הנתינה.

שבוע שני פעילות ליום ה'

משחק המספרים – מרוויחים וחושבים

מטרות היום:

- חוויה תנועתית מוחשית: הבנת ההבדל בין רווח מהיר וקטן לבין רווח מתוכנן וגדול דרך תנועה במסלול.
- פיתוח יכולת החלטה: תרגול קבלת החלטות מהירה תחת תנאי "פיתוי" או המתנה.
- שיתוף פעולה: חיזוק העבודה הקבוצתית סביב השגת יעד משותף.

פתיחה – הקמת המסלול:

נקים בחדר מסלול חווייתי המורכב מ-8 תחנות המסומנות בקונוסים. חסכוני נכנס לגן: "ילדים, תראו איזה מסלול בנה לנו בוחרוני! זהו מסלול שבו כל צעד שלנו קובע כמה מהר נגיע לסוף וכמה 'זהב' נאסוף לקראת היריד הגדול".

שיח קצר – לרוץ או לחכות?:

נציג לילדים את המסלול ונשאל: "במסלול הזה יש שתי דרכים להגיע לסוף. האם כדאי לנו לרוץ הכי מהר שאפשר, או שלפעמים כדאי לעצור רגע ולחכות כדי לקבל פרס גדול יותר?".

נסביר שבדומה לחיסכון בקופה, גם כאן ה**סבלנות** היא הכלי הכי חזק

פעילות חווייתית מרכזית – "בוחרים בדרך":

נחלק את הילדים ל-4 קבוצות. הילדים יצעדו במסלול, כאשר בכל תחנה עליהם לעצור ולהכריע בדילמה:

דילמת הצעדים: נשאל את הנציג בתחנה: "האם אתה בוחר לצעוד **2 צעדים** כבר עכשיו, או שאתה מוכן לחכות שהחבר מהקבוצה השנייה יסיים את התור שלו ואז לצעוד **3 צעדים**?".

דילמת הערך (הכרטיסים): בתחנה מסוימת יוצע לילד לקבל **שטר כסף** פשוט עכשיו, או לוותר עליו ולהמתין עד התחנה הבאה כדי לקבל "**כרטיס זהב**" – כרטיס מיוחד ששווה הרבה יותר לקראת היריד.
החלפת נציגים: הילד מחכה על המסלול עד שחבר לקבוצה מגיע להחליף אותו, מה שדורש סבלנות ושיתוף פעולה קבוצתי.

שיח מסכם – מי הגיע רחוק יותר?:

נבדוק בסיום המסלול: "מי מהילדים הגיע לקצה המסלול עם הכי הרבה כרטיסי זהב? האם אלו שמיהרו או אלו שבחרו לחכות?"

נשאל: "מה למדנו על הדרך שלנו? האם היה קשה לראות חבר עוקף אתכם בזמן שחיכתם ל-3 צעדים?"

נחבר זאת לחיים: "בדיוק כמו במסלול, גם כשחוסכים כסף – מי שמחכה ומכניס לקופה במקום לקנות מיד משהו קטן, מגיע בסוף ליריד עם הכי הרבה כוח לקנות את הפרס הגדול".

סיום: נבצע את דקלום סיום השבוע המלווה במחוות ידיים: "**שיחקנו היום – כמו פעם ממש... הלב שמח בפנים בפנים – כי עוד יום מסתיים בנעימים!**" הילדים אוספים בזהירות את "כרטיסי הזהב" והשטרות שצברו במסלול ומכניסים אותם לקופות החיסכון האישיות.

שבוע שלישי שומרים וחוסכים – השקפה נכונה

מטרה שבועית:

חיבור לערכי "בל תשחית", שמירה על חפצים ותכנון מטרות חשובות

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
רכבת הבחירה	דקלום רביעי ייחודי	המטבע העוברת	מתחילים במעגל הבחירה	בוחרוני אומר	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
השמח בחלקו	בלשי המושגים	מפת היעד האישית	האתרוג של הצדיק	שומרים על דברים	פעילות חינוכית העשרתית
מעגל הצלחות קטן	דקלום לסיום	כדור האיפוק	רוצה או צריך	מבחן הטיימר	סיום יום

השבוע נצא עם בוחרוני וחֶסְכוּנֵי למסע מרתק בעולם השמירה,
הערך והסיפוק האמיתי.
נלמד איך שמירה על מה שיש לנו יכולה להפוך לחיסכון חכם
ולהתקדמות למטרות גדולות.
נכיר ערכים של אחריות, הסתפקות ושימוש נכון דרך סיפורים,
משחקים והתנסויות חווייתיות.
נחקור יחד מצבים של תיקון, ויתור ותעדוף ונגלה איך בחירות קטנות
יוצרות שינוי גדול.
דרך יצירה, תנועה ושיח נפתח חשיבה יצירתית, יכולת פתרון בעיות
והבנה כלכלית עמוקה.
נחזק אצל הילדים תחושת אחריות, סבלנות ושמחה במה שיש להם
כבר עכשיו.
בסוף השבוע כל ילד יוכל להרגיש שהוא שומר, בוחר בחכמה ומוצא
שמחה אמיתית מתוך עצמו.

שבוע שלישי פעילות ליום א' שומרים על דברים

מטרות:

- הבנת הקשר בין שמירה על חפצים קיימים לחיסכון כספי.
- הכרת המושג הערכי "בל תשחית" כאחריות על הבריאה.
- פיתוח חשיבה יצירתית למציאת שימושים חדשים לחפצים "גמורים".

פתיחה – סיפורו של סבא:

הילד שרצה "הכל חדש"

מוישי אוהב מאוד צעצועים וספרים, אך הוא לא יודע להיזהר. בכל פעם ששיחק בבימבה – היא קיבלה מכה, ובכל פעם שקרא ספר – הדפים היו מתקמטים או נקרעים. בכל פעם שחפץ התקלקל, מוישי היה רץ לסבא ומבקש: "סבא, תקנה לי חדש! זה כבר ישן ושבור".

סבא הסביר למוישי מושג חשוב: "**בל תשחית**". סבא אמר: "בורא עולם נתן לנו עולם יפה ומשובח, והוא ביקש מאיתנו: '**תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי**'. כשאתה שומר על הצעצוע שלך, אתה לא רק שומר על החפץ, אתה שומר על משהו שהקב"ה נתן לך!".

סבא הסביר גם את ההיגיון הכלכלי מאחורי השמירה:

הכסף שבורח: "בכל פעם שאנחנו קונים שוב את אותו הספר שנקרע, אנחנו מבזבזים כסף שכבר הוצאנו פעם אחת".

החיסכון למטרות גדולות: סבא הזכיר למוישי את **קופת החיסכון** שלו. "אם לא נצטרך לקנות שוב ושוב את אותם הדברים, הכסף הזה יישאר בקופה! במקום לקנות ספר חדש במקום הישן, תוכל להשתמש בכסף הזה כדי להגיע למטרה גדולה שאתה באמת רוצה, כמו האופניים שאתה חולם עליהם".

פתרון דרך מודל שיקולון

סבא לימד את מושי להשתמש ב**מודל השיקולון** במקום לזרוק חפצים **מודל השיקולון** הוא כלי מעשי המאמן את הילדים לעצור ולשקול בין "רוצה" ל"צריך", תוך בחינת הכדאיות של ויתור על פיתוי רגעי עכשיו למען השגת יעד גדול ומשמעותי יותר בעתיד.

עוצרים: כשמשהו נקרע או נשבר, לא זורקים מיד לפח!

חושבים: איך אפשר לתקן או למצוא לזה שימוש חדש?

בוחרים: בוחרים את הפתרון הכי טוב (למשל: להדביק את הדף או להפוך חפץ מיותר לגמ"ח).

פותרים: מתקנים את החפץ ושמחים על כך שחסכנו כסף.

המסר הסופי של הסיפור: מושי הבין שהשמירה על החפצים היא הדרך המהירה ביותר למלא את הקופה. במקום להיות ילד שזקוק לחדש כל הזמן, הוא הפך שומר על הקיים, דוחה סיפוקים רגעיים ומתקדם לעבר הפרס הגדול ביריד הסיום.

שיח קצר - חיסכון דרך שמירה: נשאל את הילדים: למה לשמור על ספר ישן זה בעצם לחסוך כסף? נסביר שאם נשמור על מה שיש לנו, נוכל להשתמש בכסף שחסכנו כדי לקנות משהו מיוחד ביריד הפרסים הגדול בסוף החודש.

פעילות חווייתית מרכזית - "משחק הבעיה והפתרון":

הצגת "בעיה": נציג בעיה המייצגת "בל תשחית":

1. צעצוע פלסטיק שנשבר לו חלק.
2. דף נייר שציירו עליו רק קצת בצד אחד.
3. חצי לחם שנשאר מארוחת הבוקר ועומד להיזרק.
4. חולצה שגדלנו ממנה או שנקרעה מעט.

שלב מודל השיקולון הקבוצתי: בכל פעם הילדים מפעילים את המודל על הבעיה שנבחרה:

עוצרים: לא זורקים מיד לפח!.

חושבים: מה אפשר להמציא מהחפץ הזה?.

בוחרים: הילדים מעלים רעיונות (למשל: מהלחם שנשאר נכין צנימים או נאכיל ציפורים; מהדף נכין מטוס או נצייר בצד השני; מהחלק של הצעצוע נמציא משחק חדש).

פותרים: הילדים מדגימים איך הבעיה הפכה לפתרון

שיח מסכם

איך הרגשתם כשגיליתם שאפשר להציל חפץ במקום לזרוק אותו?
נשתמש בשיום המילולי: **הסתכלנו** על הבעיה, **דימיינו** שימוש חדש **ושינינו** את התפקיד של החפץ
הבנה שכל פתרון כזה הוא שקלים שנשארים לנו כמצווה וגם בקופה.

הרחבת הפעילות לבוגרים

הילדים יכולים לצייר חפץ רגיל מהבית שהם מעניקים לו תפקיד חדש ומיוחד כדי לא לזרוק אותו.

מודל השיקלון

עוצרים

חושבים

בוחרים

פועלים

שבוע שלישי פעילות ליום ב' האתרוג של הצדיק

מטרות:

- היכרות עם סיפורי גדולי ישראל שחסכו למטרות מצווה.
- פיתוח השראה והערכה למטרות נעלות.
- חיבור בין ההיסטוריה היהודית לחיי היומיום של הילד.

פתיחה – סיפור:

"פרוטה לפרוטה לאתרוג המהודר"

"לפני שנים רבות, בארצות רחוקות וקרות, היה קשה מאוד להשיג אתרוג יפה ומהודר לחג הסוכות. האתרוגים היו צריכים לעבור דרך ארוכה מאוד בספינות ובשיירות, והם עלו כסף רב. היה צדיק אחד שמאוד רצה לקיים את המצווה באתרוג הכי יפה שיש. בכל פעם שהיה לו מטבע קטן, הוא היה עוצר, חושב, ואומר לעצמו: 'אני אחסוך את המטבע הזה לאתרוג'. במשך חודשים ארוכים, **פרוטה לפרוטה**, הוא אסף את הכסף בקופסה מיוחדת. לפעמים זה היה קשה, והיו דברים אחרים שמאוד רצה לקנות 'עכשיו', אבל הוא דחה וחיכה בסבלנות. בסוף, כשחג הסוכות הגיע, היה לו מספיק כסף כדי לקנות את האתרוג הכי מהודר, והשמחה שלו הייתה גדולה פי כמה זו הייתה שמחה רוחנית והוא הרוויח אותה כי הוא עבד קשה בשבילה".

שיח קצר – "איך זה קשור אלינו?"

נשאל את הילדים: "האם גם לכם יש מטרה גדולה וחשובה שאתם חולמים עליה, כמו האתרוג של אותו צדיק?"

נדון בכך שחיסכון הוא לא רק "לא לקנות", אלא לשמור בשביל משהו חשוב יותר

פעילות חווייתית מרכזית – "המסע לאתרוג"

הילדים יוצאים למסע תנועתי בחדר לקניית האתרוג
איסוף הפרוטות: לאורך המסלול מפוזרות "פרוטות" (דיסקיות או מטבעות משחק).
הילדים צריכים לאסוף אותן אחת-אחת.

תחנות: בדרך הם עוברים ליד תמונות של ממתקים, צעצועים קטנים או דברים
מפתים אחרים.

הבחירה (מודל השיקולון): בכל פעם שהילד מגיע לפיתוי, עליו להחליט: האם הוא
"משלם" בפרוטה שאסף כדי לקבל את הפרס הקטן עכשיו, או שהוא מוותר עליו כדי
להגיע לסוף המסלול עם מספיק כסף ל"אתרוג המהודר" (הפרס הגדול).

הגעה ליעד: בסוף המסלול מחכה תמונה גדולה של אתרוג... רק מי שחסר לו מספר
מסוים של "פרוטות" מצליח "לרכוש" אותו.

שיח מסכם

נשאל את הילדים שסיימו את המסלול: "על איזה פיתוי היה לכם הכי קשה לוותר
בדרך? הממתק? המשחק?"

איך הרגשתם כשהגעתם לסוף והיה לכם מספיק כסף למטרה הגדולה?
נדגיש שכל "פרוטה" ששמרנו ולא בזבזנו בדרך, היא זו שעזרה לנו להצליח במשימה
הגדולה.

סוכרייה

חטיף במבה

מכונית משחק

כדור

שוקולד

שבוע שלישי פעילות ליום ג'

יום קופת החיסכון – שווה לי לשמור?

מטרות:

- תרגול מיומנויות של תכנון תקציבי לקראת יריד הפרסים.
- פיתוח יכולת ספירה, השוואה ואומדן בין הסכום שנצבר לבין מחיר היעד.
- חיזוק היכולת לקבל החלטות אישיות המבוססות על תיעדוף ודחיית סיפוקים.

פתיחה – הצגת קטלוג היריד:

נציג לילדים את קטלוג הפרסים לקראת "היריד הגדול" שיתקיים בשבוע הבא. בקטלוג מופיעים הפרסים מחולקים לפי רמות מחיר ברורות:

פרס קטן: 5 שקלים/שטרות.

פרס בינוני: 10 שקלים/שטרות.

פרס גדול: 20 שקלים/שטרות.

שיח קצר – "מה המצב בקופה שלי?":

כל ילד מקבל את קופת החיסכון האישית שלו, פותח אותה וסופר בזהירות את השטרות והמטבעות שצבר. הילדים מתרגלים השוואה כמותית בעזרת שאלות מנחות: "כמה שטרות הצלחתי לאסוף עד עכשיו?".

"על איזה פרס מהקטלוג אני כבר יכול להרשות לעצמי 'לשלם'?"

"כמה כסף עוד חסר לי כדי להגיע לפרס הגדול של ה-20?"

לצעירים:

לילדים הצעירים נבצע "משחק קופות צבעוניות" במקום ספירה. כל ילד יקבל שתי קופסאות: קופה קטנה וקופה גדולה, ובהן כרטיסים או קוביות בכמות שונה. נבקש

מהם לפתוח ולבחור לאיזו קופה יש יותר ולמה. לאחר מכן נציג "דיל" פשוט: לבחור בין קופה קטנה עכשיו או להמשיך לחכות לקופה הגדולה, והילדים יכריעו לפי מה שנראה להם משתלם יותר.

פעילות חווייתית מרכזית – "דיון התכנון" (מודל השיקולון):

שלב א:

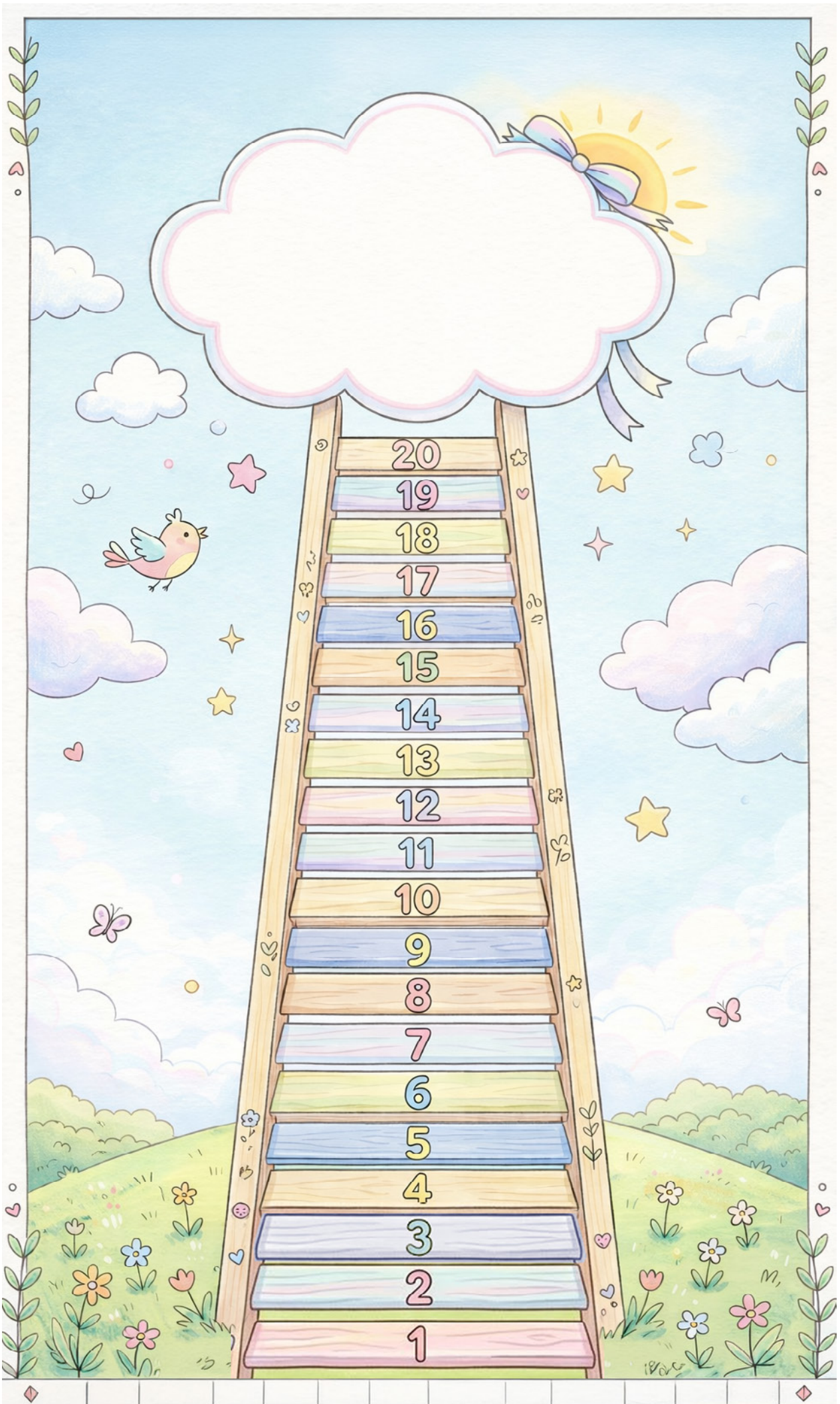
נזמין ילד אחד או שניים להציג את מצב החיסכון שלהם בפני הקבוצה, שהופכת ל"מוקד ייעוץ". בעזרת **מודל השיקולון**, הקבוצה עוזרת לתכנן את הקנייה: **שוקלים אפשרויות:** "אם יש לי 15 שקלים, האם כדאי לי לקנות עכשיו שלושה פרסים קטנים, או לחכות לשבוע הבא כדי להגיע לפרס הגדול?". **הבנת התעדוף:** המנחה מסביר שכל ילד בוחר אחרת – יש מי שמעדיף הרבה דברים קטנים ויש מי שמעדיף דבר אחד גדול ומשמעותי, וכל בחירה היא נכונה עבורו. **תכנון הפתרון:** הילדים מציעים פתרונות כיצד להשיג את השטרות החסרים בשבוע האחרון דרך התנהגות טובה ועמידה במשימות.

שלב ב:

יצירת "מפת היעד האישית" (חוויה יצירתית): לאחר הייעוץ הקבוצתי, כל ילד מקבל דף עם ציור של "סולם היריד". הילדים מסמנים על הסולם היכן הם נמצאים כרגע (לפי מספר השטרות שספרו). הם מציינים או מדביקים בראש הסולם את הפרס שהם בוחרים לחסוך עבורו. הילדים צובעים את המרחק שנותר להם עד ליעד, מה שיוצר תמונה מוחשית של ה"מאמץ" הנדרש מהם בשבוע האחרון.

שיח מסכם

נעודד את הילדים להמשיך ולהשקיע בשבוע האחרון של המבצע. השיח מתמקד ביכולת של כל ילד להגיע ליעד שלו אם ימשיך לבחור נכון ולחסוך בחכמה. נדגיש כי היריד מתקרב, וכל שטר שייכנס לקופה בימים הקרובים יקרב אותם אל הפרס שבו הם רוצים

שבוע שלישי פעילות ליום ד'

שעשועי לשון ופיננסים

מטרות:

- פיתוח אוריינות שפתית: הכרת מושגים מעולם הצרכנות והחיסכון והטמעתם בשפה הדבורה.
- חיזוק יכולת הניבוי וההיגיון: תרגול הסקת מסקנות מתוך הקשרים פיננסיים יומיומיים.
- העשרת אוצר המילים: למידת מילים חדשות הקשורות לקניות, ערך הכסף ותפקוד בשוק.

פתיחה - דקלום "רביעי ייחודי"

נפתח בדקלום הקבוע של ימי רביעי:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

שיח קצר – היגיון ושאלות "איפה":

נציג לילדים שאלות היגיון המקשרות בין צורך לבין פתרון כלכלי:
"איפה שמים כסף?" (בקופה, בארנק, בבנק).
"איפה קונים נעליים?" (בחנות נעליים).
"מה עושים כשנגמר החלב?" (הולכים למכולת וקונים חלב חדש).
השיח נועד לחזק את ההבנה שלכל צורך יש מקום או פעולה מתאימים בעולם הקניות.

פעילות חווייתית מרכזית

שלב א': "ניחוש הקישקוש":

בפעילות זו הילדים צריכים להשתמש בהקשר כדי להחליף מילה חסרה במושג הפיננסי הנכון. **הסכנוני** נקריא משפטים:
"הלכתי לקשקוש וקניתי חלב ב-10 שקלים" (המילה החסרה: **מכולת**).
"הגשתי למוכר שטר של 20 שקלים והוא החזיר לי **קשקוש** של 8 שקלים" (המילה החסרה: **עודף**).
"ראיתי בחנות משחק יפה, אבל **הקשקוש** שלו היה יקר מדי עבורי" (המילה החסרה: **מחיר**).
"קיבלתי מטבע מסבא והכנסתי אותו מיד לקשקוש שלי" (המילה החסרה: **קופה**).

שלב ב': "משחק הזיכרון הפיננסי":

הילדים עוברים לתרגול ויזואלי של המילים שגילו. נשתמש בכרטיסים הכוללים ציורים ומילים של המושגים: קופה, שטר, מטבע, צורך, רצון, עודף ויריד. הילדים צריכים מצוא זוגות זהים.

שיח מסכם – מילים מאתגרות:

נשאל את הילדים: "איזו מילה הייתה לכם הכי קשה לניחוש? המילה 'עודף'? או אולי 'מכולת'?"

נדון מדוע היה קשה לנחש אותה ואיך הצלחנו להבין את המשמעות מתוך שאר המשפט (למשל, לפי המספרים או הפעולה שבוצעה).

לצעירים:

ילדים הצעירים נבצע משחק תנועה קצר "גוף יודע כסף". המנחה אומרת סיטואציה פשוטה מחיי היום יום כמו "קונים לחם", "שמים כסף בקופה", "נגמר החלב", והילדים מגיבים מיד בתנועה מתאימה: קנייה – מושיטים יד קדימה כאילו משלמים, קופה – עושים תנועה של הכנסת כסף לכיס, נגמר חלב – עושים תנועת הליכה למכולת. כך הילדים מבינים את המושגים דרך חוויה ותנועה בלבד בלי צורך באביזרים או קריאה.

סיום – "מילת הקסם של חֶסְכוּנִי":

נסיים במשחק קצר ושקט של "טלפון שבור פיננסי": הילדים יושבים במעגל וחֶסְכוּנִי לוחש לילד הראשון מילה אחת מהיום (למשל: "חיסכון" או "עודף"). המילה צריכה לעבור בלחישה בין כולם עד שהיא חוזרת לחֶסְכוּנִי בקול רם, כדי לראות אם הצלחנו לשמור על המילה "בטוחה".

צורך

רצון

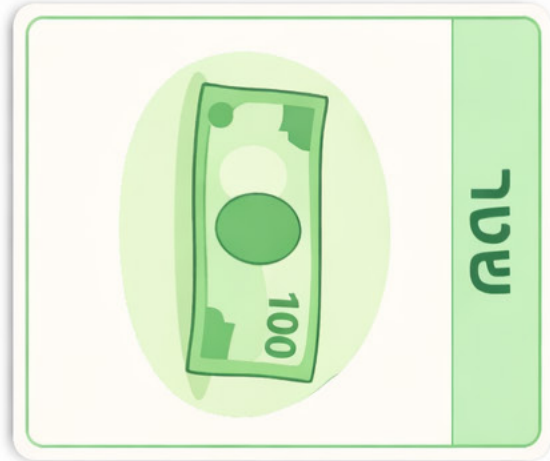
עודף

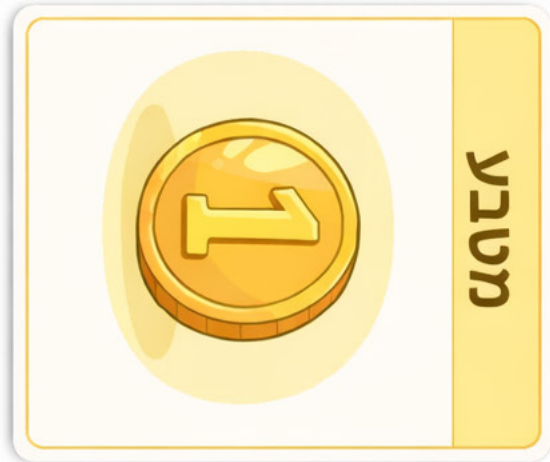
וריד

קופה

שטר

מטבע

שבוע שלישי פעילות ליום ה' השמח בחלקו

מטרות:

- הפנמת ערך שביעות הרצון: למידה כיצד להיות מרוצים מהקיים ("חלקו") ללא תלות ברכוש חומרי
- הבחנה בין עושר לאושר: הבנה שאושר פנימי אינו נובע בהכרח מכסף או מקניית חפצים
- ביטוי חיובי: חיזוק היכולת לזהות ולהביע דברים טובים ומשמחים בחיים האישיים

הכנה מוקדמת:

יש להכין כרטיסים עם תפקידים שונים הניתנים למימוש בזמן הצהרון כמו - לסדר את השולחן, לחלק את התיקים וכדו'...

פתיחה – סיפור: "החולצה של האיש המאושר"

חֶסְכוּנִי מספר לילדים את הסיפור על המלך שהיה לו הכול – ארמונות, זהב וכתר נוצץ, אבל הוא לא היה שמח. רופאו של המלך אמר לו כי תרופתו היא ללבוש את החולצה של האיש העני ביותר בעולם. המלך שלח חיילים לכל קצוות תבל, והם חיפשו את האיש המאושר ביותר בעולם. החיילים חיפשו בכל מקום, ולבסוף מצאו איש עני שישב תחת עץ ושר בשמחה גדולה. כשביקשו ממנו את חולצתו עבור המלך, הם גילו דבר מופלא: האיש היה כל כך עני, שאפילו חולצה לא הייתה לו! ובכל זאת, הוא היה האיש הכי שמח בממלכה כי הוא היה שמח במה שיש לו.

שיח קצר – אושר בלי כסף:

נשאל את הילדים: "איך העני בסיפור היה יכול להיות כל כך מאושר אם אפילו חולצה או כסף לא היו לו?"

נדון יחד: "מה באמת עושה אותנו מאושרים? האם זה רק צעצוע חדש מהחנות, או שיש דברים אחרים בחיינו (כמו עשיית מצוה, משפחה, בריאות) שמשמחים אותנו?"

פעילות חווייתית מרכזית – "הגרלות משמחות":

נהפוך את הגן למרחב של הגרלת תפקידים חיובית:

הגרלת התפקידים: כל ילד מוציא מהקופה של חֶסְכוּנִי פתק עם תפקיד פשוט בצהרון (למשל: עוזר בסידור השולחנות, אחראי על איסוף המשחקים, או מחלק המפיות)

משימת השמחה: כל ילד שקיבל תפקיד צריך למצוא סיבה אחת למה הוא מרוצה ושמח דווקא בתפקיד שיצא לו. לדוגמה: "אני שמח לסדר את המשחקים כי ככה יהיה לכולם נעים לשחק אחר כך".

השיתוף: הילדים מציגים את התפקיד שלהם ומסבירים למה הבחירה שנפלה בחלקם היא טובה ומשמחת.

שיח מסכם

נקיים סבב סיום שבו כל ילד מספר על דבר אחד בחייו שעושה אותו מאושר – אך בתנאי שזה לא חפץ שקנו לו בכסף. הילדים יכולים לספר על מצוה שקיימו, משחק עם אח או חבר, או הצלחה במשימה בגן שגרמה להם להרגיש "עשירים" באושר פנימי.

סיום – הרפיה ורגוע:

נסיים בנשימות עמוקות ורגועות. הילדים עוצמים עיניים ומדמיינים את הדבר המשמח שסיפרו עליו בשיח המסכם, וממלאים את הלב בתחושת שביעות רצון ושלווה מהקיים. הילדים חוזרים לפעילות כשהם מרגישים שמחים בחלקם.

שבוע רביעי

היריד בגדול

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
<u>רכבת</u> <u>הבחירה</u>	<u>דקלום</u> <u>רביעי ייחודי</u>	<u>המטבע</u> <u>העוברת</u>	<u>מתחילים</u> <u>במעגל</u> <u>הבחירה</u>	<u>בוחרוני</u> <u>אומר</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
<u>מעמד</u> <u>הסיום</u>	<u>יום אנגלית</u>	<u>היריד</u> <u>הגדול</u>	<u>תיבת</u> <u>הכסף</u>	<u>היריד הקטן</u>	פעילות חינוכית העשרתית
<u>מעגל</u> <u>הצלחות</u> <u>קטן</u>	<u>דקלום</u> <u>לסיום</u>	<u>כדור</u> <u>האיפוק</u>	<u>רוצה או</u> <u>צריך</u>	<u>מבחן</u> <u>הטיימר</u>	סיום יום

השבוע נצא עם חֶסְכוּנִי למסע מרתק בעולם הבחירות החכמות
והגשמת החלומות.
נלמד איך כל החלטה קטנה יכולה להפוך להצלחה גדולה
ומשמעותית.
נכיר מצבים אמיתיים של קנייה, נתינה וחיסכון דרך משחקים
ופעילויות חווייתיות.
נחקור יחד כיצד בוחרים נכון גם כשיש פיתויים מסביב ונגלה את
הכוח שבסבלנות.
דרך סיפורים, תנועה והתנסות מעשית נפתח חשיבה עצמאית
וביטחון בקבלת החלטות.
נחזק אצל הילדים אחריות אישית, שליטה עצמית ושמחה
בבחירה שלהם.
בסוף השבוע כל ילד יוכל להרגיש שהוא יודע לבחור נכון ולהגשים
את החלומות שלו בחכמה.

שבוע רביעי פעילות ליום א' היריד הקטן

מטרות:

- ללמוד לחשוב ולבחור נכון תוך הבנת הערך של חפצים
- לפתח יכולת איפוק- דחיית סיפוקים וסבלנות
- תרגול קבלת החלטות בקבוצה והתמודדות רגשית עם "הפסד" או הצלחה
- הבחנה מעשית בין **רצון לצורך** במסגרת תקציב מוגבל

עזרים:

- דמות המלווה **חסכוני**
- פריטים מוחשיים או תמונות צבעוניות- 5-6 פריטים כמו צעצועים- בובות- כובעים ומדבקות
- מטבעות משחק- 3-5 מטבעות לכל ילד
- כלי נגינה קטן או פעמון לסימון המכירה

מהלך הפעילות

פתיחה והצגת ה"סחורה" נציג לילדים את הפריטים המפתים שאספנו עבור היריד הקטן. נסביר לילדים שהיום אנחנו עורכים מכירה בסגנון "מכירה פומבית" והופכים למומחים בבחירות חכמות- ולכל אחד יש כמות מוגבלת של כסף ועליו להחליט על מה הוא מוציא

שיח קצר וחוקי המכירה הפומבית

נחלק לכל ילד 3-5 מטבעות משחק ונדגיש שזהו כל התקציב שיש להם להיום נשאל את הילדים "אם תקנו את הפריט הראשון שנציג- האם יישאר לכם כסף לפריט הבא? איך תדעו מה הכי חשוב לכם?"

נעודד את הילדים לחשוב על המטרה הגדולה- היריד הגדול שיערך בהמשך השבוע

פעילות חווייתית מרכזית- המכירה הפומבית

נציג פריט אחד בכל פעם ונשאל "מי רוצה לקנות?"

הילדים שמעוניינים בפריט יצביעו או יראו כמה מטבעות הם מוכנים לתת עבורו

נפעיל יחד את **מודל השיקולון** בכל שלב של המכירה:

עוצרים - לפני שמציעים מטבע- עוצרים את הדחף המיידי לקנות

חושבים - האם זה חפץ שאני באמת צריך או רק רוצה כרגע? האם כדאי לי לחכות לפריט הבא?

בוחרים- הילד בוחר אם להשתתף במכירה או לשמור את המטבעות שלו

פותרים - מי שמציע את הסכום הגבוה ביותר זוכה בפריט בכל פעם שילד זוכה בפריט-

נעודד שיח קצר ונשאל "למה בחרת לתת יותר עבור החפץ הזה?"

נשלב צלילים - תנועות או מחיאות כפיים לכל מכירה שמתבצעת כדי להפוך את המשחק למהנה

שיח מסכם- מי שמר חכם?

נבדוק יחד עם הילדים ועם חסכוני מי אסף את הפריטים ומי בחר להישאר עם מטבעות בכיס. נשאל: "איך הרגשתם כשראיתם חפץ יפה אבל בחרתם לחכות?" נחזק את הילדים על כך שכל בחירה היא אישית- ומי שלמד להתאפק ולשמור- יוכל להגיע ליריד הגדול עם יותר מטבעות לקנות את הפרס שחלם עליו

הרחבה לבוגרים

סקרנות פיננסית - נשאל את הילדים למה לדעתם חלק מהחפצים נמכרו במחיר גבוה וחלק במחיר נמוך? נעודד אותם לחשוב האם זה בגלל שהחפץ שימושי יותר- או אולי בגלל שהרבה ילדים רצו אותו באותו זמן והייתה "תחרות" על המטבעות

שבוע רביעי פעילות ליום ב' תיבת הכסף

מטרות

- ללמוד לחשוב על כסף רצונות נתינה וחלומות דרך משחק חברתי ותנועתי
- לפתח מהירות תגובה שיתוף פעולה ומחשבה על תוצאה
- להבין את ההבדל בין רצון לצורך דרך תנועה ומטבעות
- ליהנות מתנועה ומשחק קבוצתי חווייתי

מהלך הפעילות

פתיחה

נציג בפני הילדים את תיבת הכסף המיוחדת שלנו שעומדת במרכז החדר ונספר כי חֶסְכוּנִי הגיע היום עם מטבעות והוא מתלבט מה לעשות איתן. נסביר לילדים שהיום נלמד איך להחליט מה לעשות עם הכסף שלנו בעזרת תנועה ומשחק

שיח קצר

נשאל את הילדים למי הם היו רוצים לתת מטבע- לחבר או לשמור לעצמם, ונדון בשאלה מה יקרה אם נבזבז את כל המטבעות שלנו עכשיו על ממתק קטן. נזכיר את מודל השיקולון שבו עוצרים, חושבים ובוחרים לפני שפועלים.

פעילות מרכזית - תיבת הכסף

נעמוד עם הילדים במעגל מסביב לתיבה כשכל ילד מחזיק מטבעות משחק או דיסקים צבעוניים
נבצע יחד פעילות גופנית כמו ריצה, קפיצה או סיבוב לפני קבלת ההחלטה.
נציג שאלה פשוטה או סיטואציה יומיומית. לדוגמה: אם יש לך שני מטבעות האם תרצה לקנות ממתק קטן או לשמור למשהו גדול יותר?

הילדים יפעילו את מודל השיקולון ויחליטו מה הבחירה שלהם
הילדים יזרקו את המטבעות לתיבה לפי הבחירה האישית שלהם:
מטבע המיועד לשמירה- ייזרק לתוך התיבה.
מטבע המיועד לקנייה או נתינה- ייזרק לצד המסומן ליד התיבה.
אחרי כל סבב נשאל בקצרה מה כל אחד בחר ואיך הוא הרגיש כשבחר לשמור או לתת.

קנייה ואחידות

שבוע רביעי פעילות ליום ג' היריד הגדול

מטרות

- חוויה מוחשית של קנייה ומכירה בתוך מסגרת תקציב
- תרגול מיומנויות חברתיות של מוכר וקונה ושימוש במושגים עודף ומבצע
- חיזוק שביעות הרצון האישית מהבחירה ללא השוואה לאחרים
- יישום **מודל השיקולון** בזמן אמת

מהלך הפעילות

פתיחה חגיגית של היריד הגדול

נהפוך את הגן לחנות גדולה ומזמינה עם דוכנים ומוצרים שונים, ונזמין את הילדים להוציא את קופסאות החיסכון האישיות שהכינו בתחילת החודש. נסביר כי היום הגיע רגע הגדול שבו כל המאמץ והחיסכון הופכים לפרסים אמיתיים!

שיח קצר והכנה לקנייה

נציג שוב את קטלוג היריד עם רמות המחיר השונות המופיעות בו. נבקש מהילדים לפתוח את הקופסאות ולספור בזהירות כמה שטרות ומטבעות הם צברו, ונעודד אותם להשתמש בביטויים כמו- אני קונה/ אני בוחר/ נשאר לי עודף. נזכיר לילדים שכל בחירה היא אישית ולא כולם חייבים לקנות את אותם הפרסים

פעילות חווייתית מרכזית-היריד הגדול

נחלק את הילדים לקבוצות כך שחלק יהיו קונים וחלק יהיו מוכרים בדוכנים. נפעיל יחד את מודל השיקולון לפני כל רכישה:

עוצרים - מסתכלים על כל המוצרים בחנות ולא רצים לקנות את הדבר הראשון שרואים

חושבים - בודקים כמה כסף יש לנו בארנק או בקופה ומה המחיר של הפרס שאנחנו רוצים

בוחרים - מחליטים האם לקנות פרס אחד גדול או אולי כמה פרסים קטנים שונים

פותרים - ניגשים למוכר ומשלמים את הסכום המדויק או מקבלים עודף בפינת העודף

שיח מסכם: שמח במה שבחרתי

נאסוף את הילדים למעגל שבו כל ילד מציג בפני כולם את הפרס שקנה, ונקיים סבב שיתוף על התחושות ועל הסיבה לבחירת הפרס הספציפי. נדגיש כי כל בחירה היא נכונה ומכובדת וכי כל ילד צריך לשמוח בחלקו ובמה שבחר

הרחבה לבוגרים

סקרנות פיננסית - נבקש מהילדים לתאר מה הם היו עושים אם היה נשאר להם עודף גדול בסוף הקנייה

נציע לילדים לתכנן את היעד הבא שהיו רוצים לחסוך עבורו בעתיד בעקבות ההצלחה בריד

שבוע רביעי פעילות ליום ד' יום אנגלית

מטרות:

- חשיפה חיובית וחוייתית לשפה האנגלית דרך עולם המושגים של התוכנית
- לימוד והטמעת ארבע מילים בסיסיות באנגלית:
Save- Want- Need- Money
- חיזוק היכולת להבחין בין צורך לרצון באמצעות שפה נוספת
- פיתוח ביטחון עצמי אצל הילדים בהתנסות בשפה זרה בדרך משחקית

מהלך הפעילות

פתיחה

נפתח את המפגש בדקלום הקבוע של ימי רביעי המבשר על הפתעה:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

– הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

נציג בפני הילדים את חֶסְכוּנִי שמגיע לגן ומנסה לדבר בשפה שהילדים אינם מכירים. נסביר לילדים כי חֶסְכוּנִי עלה לארץ ישראל מחו"ל, והוא מגלה לילדים שגם ילדים בארצות רחוקות לומדים איך לחסוך ולבחור נכון, וכי היום נהפוך גם אנחנו למומחים בינלאומיים ונלמד את "מילות הקסם" של החיסכון בשפה האנגלית.

שיח קצר

נציג לילדים את ארבע הכרטיסיות ונלמד אותן אחת-אחת

המילה **Money** - נראה את מטבעות המשחק ונסביר שזהו הכוח שלנו לקנות ביריד

המילה **Need** - נראה בקבוק מים או נעליים ונסביר שזהו דבר שאנחנו חייבים

המילה **Want** - נראה סוכרייה או צעצוע ונסביר שזהו רצון - דבר שנחמד לנו לקבל אך לא חייבים עכשיו

המילה **Save** - נראה את קופסת החיסכון ונסביר שזהו הסוד הגדול ביותר - לשמור על הכסף שלנו

פעילות חווייתית מרכזית

הדהוד השפה - נשחק במשחק "הדהוד"

נרים כרטיסייה ונאמר את המילה בקול רם
נבקש מהילדים לחזור אחרינו בכל פעם בקול אחר - פעם בלחישה - פעם בקול של רובוט ופעם בקול גבוה
נבצע את הפעולה כדי להרגיש בנוח עם הצלילים החדשים

אתגר התנועה והתגובה

נפזר בחדר ארבעה חישוקים ובכל אחד נניח כרטיסייה של מילה אחרת
נפעיל יחד את מודל השיקולון בגרסה האנגלית:
עוצרים - נכריז סיטואציה בעברית כמו "אני נורא צמא ורוצה לשתות"

חושבים - הילדים חושבים האם מדובר ב-Need או ב-Want
בוחרים - הילדים רצים או קופצים לעבר החישוק הנכון בחדר
פותרים - כשהילדים מגיעים לחישוק- כולם קוראים יחד את המילה באנגלית

מרוץ השליחים הפיננסי

נחלק את הילדים לשתי קבוצות
נניח במרכז החדר ערימת חפצים כמו מים, ממתק, שטר, קופסה
בכל תור נציג מהקבוצה ירוץ- ייקח חפץ ויניח אותו בחישוק עם המילה האנגלית
המתאימה. לדוגמא: נמיין סוכרייה לחישוק של Want או מטבע לחישוק של Money

סיכום

נשאל את הילדים - איזו מילה באנגלית הכי קל להם לזכור

הרחבה לבוגרים

נבקש מהילדים הבוגרים לנסות להמציא משפט קצר המשלב שתי מילים כמו למשל

I Save Money

נשאל אותם האם יש דברים שהם גם **Need** וגם **Want** באותו הזמן ואיך הם היו מחליטים מה לעשות איתם.

לשמור = Save
(סייב)

רוצה = Want
(וונט)

צריך = Need
(ניד)

כסף = Money
(מאני)

שבוע רביעי פעילות ליום ה'

מעמד הסיום

מטרות

- פיתוח דמיון ויכולת תכנון למטרות גדולות ורחוקות
- סיכום רגשי של התהליך החודשי והענקת תחושת מסוגלות
- הבנה של האחריות הנלווית לשימוש בסכום כסף גדול
- הערכה של הדרך שעברנו לאורך החודש בבחירות נכונות

מהלך הפעילות

פתיחה נפתח בדמיון מודרך רגוע. נבקש מהילדים לעצום עיניים, לדמיון שזכו בסכום כסף גדול מאוד, ולחשוב מה הם היו עושים עם הכסף הזה (ניתן לכוון אותם מראש לנתינה לשני, פתיחת גמ"ח וכד'). נסביר שעם סכום כסף גדול מגיעה גם אחריות גדולה לבחור נכון ולהשתמש בו בחוכמה.

שיח קצר

נקיים שיח על החלומות שעלו בדמיון של הילדים: נבקש מהילדים לתאר מה היו עושים עם הכסף. נברר האם היו בוחרים לקנות משהו לעצמם? או אולי לתת לאחרים?
נפעיל את מודל השיקולון גם כאן נחשוב האם החלום הגדול שלנו הוא דבר שאנחנו באמת צריכים או משהו שאנחנו רק רוצים- ונבין שגם חלומות גדולים מתחילים בתכנון נכון

פעילות חווייתית מרכזית - ציור החלום

נחלק דפי יצירה וצבעים לכל ילד - כל ילד יצייר או יצור על הדף את החלום הגדול שלו

נעודד את הילדים להשתמש בדמיון ולצייר מטרות רחוקות שהיו רוצים להשיג בעזרת
חיסכון חכם
נסתובב בין הילדים ונשמע מהם על התוכניות שלהם לעתיד ועל הדברים
שמשמחים אותם

סיום - חלוקת תעודות

נקיים מעמד חגיגי לסיכום התוכנית "בוחרים נכון- וחוסכים בחכמה" - נעניק לכל ילד
תעודת סיום אישית ומכובדת:
נציין בתעודה את הישגי הילדים לאורך החודש-הבנה בין רוצה לצריך-אימון על
סבלנות-תכנון חכם-אחריות ושליטה עצמית
נודה לחסכוני ולבוחרוני שליוו אותנו לאורך כל הדרך ולמדו יחד איתנו לבחור נכון

הרחבה לבוגרים

נציע להם לחשוב על דרכים יצירתיות להרוויח או לחסוך כסף למען המטרה הגדולה
שציירו.
נשאל איך הם יכולים להשתמש בידע שרכשו החודש כדי לעזור לאחרים לבחור נכון

החלום הגדול שלי

בס"ד

תעודת סיום לתוכנית "בוחרים נכון וחוסכים בחכמה"

מוענקת בזאת באהבה

ל: _____

על השתתפותך בתוכנית
והפיכתך למומחה בבחירות נכונות:

במהלך המסע המשותף שלנו:

למדת להבדיל בין רוצה לצריך
התאמנת בסבלנות ובדחיית סיפוקים
למדת להעריך ולשמוח במה שיש לך

כל הכבוד!
באהבה ובהערכה,
צוות הצהרון
תאריך _____

בס"ד

רשימת ציוד לתוכנית: בוחרים נכון וחוסכים בחכמה

שבוע א'

- תיק עמוס בפריטים: בקבוק מים, כרית, משחק, ממתק
- שני חישוקים גדולים למיין
- קופסאות המתאימות להכנת קופת חיסכון לילדים
- צבעים וטושים
- כדור משחק
- סרט סימון או חבל לסימון קו על הרצפה
- קופסת עדשים קטנים או מדבקות צבעוניות
- קופסת קוביות גדולה או אבני בנייה
- טיימר או שעון עצר
- שקית מלאה במטבעות להדגמה

שבוע ב'

- חומרי יצירה מגוונים: דפים לבנים, דפים צבעוניים, מדבקות, דבק, מספריים
- שקיות המטבעות של הילדים מהפעילות הקודמת (20 שקלים לכל ילד)
- מטבע וממתק קטן ומגרה להמחשת פיתוי
- קופות חיסכון אישיות של הילדים
- סרט סימון או בריסטולים גדולים ליצירת הר היעדים על הקיר
- אטבי כביסה או מדבקות עם שמות הילדים לסימון המטפס האישי

- מטבע משחק גדול או מטבע אמיתי
- קופת צדקה ממשית
- חפצים מוחשיים או כרטיסים המייצגים את קולות הבחירה: משחק, סוכרייה
- 8 קונוסים לסימון התחנות במסלול
- שטרות כסף פשוטים משחק
- כרטיסי זהב מיוחדים ומרשימים
- קובייה גדולה למשחק המסלול

שבוע ג':

- משתמשים באותם החומרים הכתובים בשבוע השני.

שבוע ד'

- כלי נגינה קטן או פעמון לסימון המכירה
- פריטים מוחשיים או תמונות צבעוניות - 5-6 פריטים כמו צעצועים - בובות - כובעים ומדבקות
- חפצים מוחשיים: בקבוק מים, נעליים, סוכרייה, צעצוע קטן, קופסת חיסכון, מטבעות משחק
- דפי יצירה מעוצבים לציור חלומות
- צבעים טושים וחומרי יצירה מגוונים

